

**DOSSIER DE
PREMSA**

EXPOSICIÓ:

***BARCELONA FLASHBACK. KIT
D'HISTÒRIA EN 100 OBJECTES***

A partir del 10 d'octubre de 2019
Museu d'Història de Barcelona

SUMARI

BARCELONA FLASHBACK KIT D'HISTÒRIA EN 100 OBJECTES

1. Presentació	3
2. L'exposició	5 - 24
==> La casa	
3. El projecte	25 - 29
==> Les bases programàtiques	
==> Un projecte en molts formats	
==> El marc internacional del projecte	
4. Informació pràctica	30 - 31
==> Horaris, visites i activitats	
5. Crèdits	32 - 35
6. Contacte	36

1. PRESENTACIÓ

El Museu d'Història de Barcelona obre l'exposició, *Barcelona Flashback. Kit d'història en 100 objectes*. L'art de traspasar el mirall i explorar la ciutat en una hora.

Barcelona en una hora: testimonis, relats, recorreguts, connexions i patrimonis, punt de partida de formes alternatives de visita urbana.

Mètode de lectura històrica per interrogar la ciutat, des dels romans al segle XXI i amb les millors peces de la col·lecció, i per interpretar els seus patrimonis i paisatges.

Memòries urbanes, del gran rellotge de Barcelona de 1576, símbol dels temps i ritmes de la ciutat moderna, als batecs de la metròpoli contemporània.

BCN & Europa, una aproximació a les ciutats, decisives avui en la construcció d'Europa, a través dels museus de ciutat.

BARCELONA EN UNA HORA PER A BARCELONINS I VISITANTS

Barcelona flashback és una exposició de síntesi innovadora, amb un mètode de lectura històrica interrogativa d'objectes, arquitectures, barris i paisatges. L'exposició situa el visitant davant del mirall i li proposa travessar-lo per conèixer la ciutat en un recorregut amb cinc fases: interrogar testimonis, construir relats, explorar territoris, comparar amb altres urbs i llegir patrimonis.

UN NOU MODEL DE MUSEU URBÀ, AMB VOCACIÓ EUROPEA I MUNDIAL

Barcelona flashback és, alhora, una **proposta educativa**, i és també un projecte de recerca internacional sobre el kit mínim de coneixement i consciència urbana que un museu de ciutat del segle XXI ha de proporcionar, en pro de la democràcia i del dret a la ciutat.

UNA EXPOSICIÓ CONCEBUDA COM UN ITINERARI

El MUHBA s'afegeix als museus de ciutat europeus que estan assuint el repte d'**oferir una síntesi de qualitat i mostrar, en clau interrogativa, la metròpoli en una hora**. La proposta apunta directament a un **canvi radical en la manera de veure i visitar la ciutat** dels barcelonins i, també, dels visitants, en pro d'un turisme sostenible i alternatiu.

UN PROJECTE EXPERIMENTAL, CAP A LA CASA DE LA HISTÒRIA DE BARCELONA

Barcelona flashback s'inscriu de ple en els plans del Muhba com a **museu de ciutat del segle XXI**, en l'horitzó de la reforma de la Casa Padellàs com a Casa de la Història de Barcelona, nucli de la xarxa d'espais patrimonials del Museu per tota la ciutat.

BARCELONA
FLASHBACK

2. L'EXPOSICIÓ

Batecs de BARCELONA

Escotar TESTIMONIS. Objectes, documents

Construir RELATS. Història urbana, geopolítica

Recórrer BARCELONES. Geografies metropolitanes

ARQUITECTURES
CARTOGRAFIES
PAISATGES

Connectar CIUTATS. Europa i museus en xarxa

EUROPA INTER URBES
MUSEUS A MÚLTIPLES ESCALES
EL PROJECTE CASA PADELLÀS

Llegir PATRIMONIS. Desconstrucció de paisatges

LA MURALLA
LA CASA
LA VIA I LA PLAÇA
EL RELLOTGE

2. L'EXPOSICIÓ

Es tracta d'un projecte experimental, com a laboratori de la renovació de Casa Padellàs com a espai nucleador d'un museu xarxa estès per tota la ciutat, i com a **projecte expositiu que permet mostrar els millors cent objectes del Museu** i convida alhora els ciutadans a completar-lo amb les seves donacions.

L'exposició *Barcelona flaschback* es perfila com un mètode de lectura urbana, un entrenament en l'art d'explorar la ciutat amb un mirall de la ciutat com a **introducció i cinc parts: testimonis, relats, recorreguts, connexions i patrimonis**.

Un mirall inicial presenta els **Batecs de Barcelona** en onze verbs, des de començar i treballar a lluitar i estimar, que el visitant pot decidir-se a atravesar –o no– com en els contes de Lewis Carrol, per entrar en el món fascinant de la ciutat.

Aquest món de la vida urbana al llarg del temps quan arriba al museu es transforma en patrimoni i el visitant pot optar per **Escoltar TESTIMONIS (1)**, perquè els objectes parlen i l'interpel·len. A partir d'aquí, en els espais següents, el visitant pot optar per anar més enllà i **Construir RELATS (2)** en els quals els testimonis de la història urbana són interrogats pel museu i s'entrellacen amb els grans canvis geopolítics, de l'imperi romà al món colonial i al nostre temps. A una visió de conjunt dels temps que van de Barcino a l'era industrial, un temps molt llarg, segueix la sala on apareixen les preguntes i objectes de l'Edat Contemporània, de les primeres manufactures als temps dels mòbils.

Aconseguit un relat propi, el visitant es troba a la sala següent literalment enmig de la ciutat, per **Recórrer BARCELONES (3)** amb les claus per explorar-les a través de les arquitectures que n'han conformat el marc físic, de les cartografies que en fan la radiografia econòmica, social i política i dels paisatges que en resulten, com a síntesi de tot plegat. I de les múltiples Barcelones que són, juntes, Barcelona a Europa, **Connectant CIUTATS (4)** de manera comparativa, amb el planetari Europa inter urbes, elaborat per diversos museus de ciutat del continent, començant pel de Barcelona.

Aquest recorregut dels primers quatre àmbits efectuada com una recerca judicial, en què dels esdeveniments es passa a interrogar els testimonis, crear un relat, buscar el lloc dels fets i comparar-lo amb altres, el darrer àmbit **Llegir PATRIMONIS (5)** proposa travessar el pas de ronda de la muralla, que fins ara no es podia visitar, i saltar al món urbà, amb un exercici pràctic de lectura de paisatges centrat en la desconstrucció de la plaça de Ramon Berenguer el Gran i el barri Gòtic.

Aquest darrer àmbit té com a colofó i metàfora final el **rellotge dels flamencs**, amb la seva màquina de comptar el temps, els quarts i les hores, entre memòria i història. És el primer cop que es pot veure el rellotge per als visitants del museu.

BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK

2. L'EXPOSICIÓ

Batecs de BARCELONA

Endinsar-se en la història és entrar en la vida de la ciutat amb els seus habitants. El resultat no és menys sorprenent que el món que va trobar l'Àlícia del relat de Lewis Carroll en traspasar el mirall. La història ens interpel·la fins i tot si venim de lluny: tota història ens és humanament pròxima. L'estímul per fer-la nostra és també l'estímul per conèixer-nos a nosaltres mateixos.

BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK

2. L'EXPOSICIÓ

Escotar TESTIMONIS

Objectes, documents

Imatges, objectes i documents de tota mena són els testimonis que ens poden ajudar a explicar-nos d'on venim, qui som i on anem. Pel sol fet de ser escollits pel museu, adquireixen una aura que els fa valuosos, com quan a casa guardem objectes i papers familiars, que cal saber triar i desxifrar amb criteri crític. Amb la contribució institucional i de la ciutadania es construeix la col·lecció del Museu, que ha d'impulsar la recerca per decidir què cal col·leccionar i, sobretot, com cal interrogar aquests testimonis perquè responguin les nostres preguntes sobre Barcelona i la seva història.

EM VA TROBAR AL SEU
HORT, VORA SANT ANDREU,
LA FAMÍLIA MORALES-
VELASCO, QUE HAVIA VINGUT
D'ANDALUSIA I VIVIA A LA
GUINEUETA VELLA. VAIG
JUGAR A NINES AMB
ELS SEUS FILLS.

VAIG ARRIBAR AL MUSEU
EL 1955 I EM VAN
ANOMENAR VENUS DE
BARCELONA. QUINA
IL·LUSIÓ! EM CONVERTIA
EN SÍMBOL DE LA
CIUTAT.

PERÒ VAIG CAURE EN
DESGRÀCIA: NO ERA
ROMANA. ARA DIUEN
QUE SOC UN BRONZETTO
DE L'EDAT MODERNA...
I QUÈ? SOC BARCELONINA,
DE LA PERIFÈRIA I EL
CENTRE, I AMB MOLT
PER CONTAR, QUÈ
MÉS CAL?

BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK

2. L'EXPOSICIÓ

Construir RELATS

Història urbana, geopolítica

Barcelona: colònia romana, seu episcopal, plaça forta de frontera, capital comtal i d'una monarquia mediterrània, metròpoli fabril, ciutat global. Interrogar-se a partir d'una sèrie d'objectes sobre les seves elits i majories, del temps de Barcino al segle XXI, no crea una història de la ciutat, però suscita noves preguntes.

Barcelona ha estat l'única ciutat que ha dut a terme la revolució mercantil medieval i les fases successives de la revolució industrial moderna, amb un segle XX molt creatiu i socialment convuls. Abordar històricament la resiliència i els canvis en la societat urbana ens interpel·la també sobre el nostre temps i els nostres desitjos de futur.

BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK

Retrats funeraris de personatges masculí i femení desconeguts. Marbre de Luni-Carrara Segle I dC

Retratos funerarios de personajes masculino y femenino desconocidos. Mármol de Luni-Carrara Siglo I d. C.

Funeral portraits of unknown male and female figures. Luni-Carrara marble 1st century AD

—
MUHBA

QUAN NEIX BARCELONA? La *Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino* es va fundar cap al 10 aC, com una de les moltes urbs aixecades per l'emperador romà August. Era a prop de *Baetulo* (Badalona), i el seu nom de Barcino evocava *Barkeno*, un assentament ibèric a la muntanya de Montjuïc.

¿CUÁNDO NACE BARCELONA? La *Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino* se fundó hacia el 10 a. C. como una de las muchas urbs levantadas por el emperador romano Augusto. Se hallaba cerca de *Baetulo* (Badalona), y el nombre de Barcino evocaba el de *Barkeno*, un asentamiento ibero en la montaña de Montjuïc.

WHEN DID BARCELONA ORIGINATE? *Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino* was founded in about 10 BC as one of the many towns and cities built by the Roman Emperor Augustus. It was near *Baetulo* (Badalona) and its name, Barcino, echoed that of *Barkeno*, an Iberian settlement on the hill at Montjuïc.

Pivot d'àmfora vinària fabricat a Barcino, amb segell de producció. Segles I aC - I dC

Pivote de ánfora vinaria fabricado en Barcino, con sello de producción. Siglos I a. C. - I d. C.

Wine amphora pivot made in Barcino, with production seal. 1st century BC - 1st century AD

—
MUHBA

QUIN PAPER FEIA BARCINO? *Barcino* se sustentava en l'administració del *territorium* del seu entorn, una plana explotada per a la viticultura entre els rius Besòs i Llobregat, fins a Martorell. La producció s'exportava pel seu port, que vinculava la ciutat amb l'economia mediterrània i atlàntica.

¿QUÉ PAPEL TENÍA BARCINO? *Barcino* se sustentaba en la administración del *territorium* de su entorno, una llanura explotada para la viticultura entre los ríos Besòs y Llobregat, hasta Martorell. La producción se exportaba a través de su puerto, que vinculaba la ciudad con la economía mediterránea y atlántica.

WHAT WAS BARCINO'S ROLE? *Barcino* administered the *territorium* around it: a wine-growing plain between the rivers Besòs and Llobregat stretching as far as Martorell. Its production was exported through the port, which linked the city to the Mediterranean and Atlantic economy.

2. L'EXPOSICIÓ

LA CARTA HISTÒRICA DE BARCELONA

La Carta Històrica de Barcelona recorre la història de la ciutat des de la fundació romana fins a l'any 2010, a través de 26 cartografies georeferenciades, comentades i dotades de capes temàtiques. La Carta redibuixa les dades més recents dels estudis historicoarqueològics, les vistes en pintures i gravats, etc.

És un web interactiu sintètic que compila, després del treball crític necessari, els avenços en la recerca sobre la història de la ciutat.

2. L'EXPOSICIÓ

Recórrer BARCELONES

Geografies metropolitanes

Barcelona és el resultat dels pòsits d'una vida urbana de més de dos mil·lennis: així ho mostra el film *Arquitectures de Barcelona*, que posa en relleu les seves continuïtats i discontinuïtats al llarg del temps. La ciutat també és el resultat d'una industrialització exitosa del segle XVIII ençà, amb un creixement urbà intens que desemboca en una gran metròpoli europea, amb les seves diferències internes, com mostren les cartografies del segle XX.

Aquesta és la ciutat històrica que avui podem recórrer i interpretar tot llegint els seus paisatges i que, entrat el segle XXI, es continua transformant.

BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK

2. L'EXPOSICIÓ

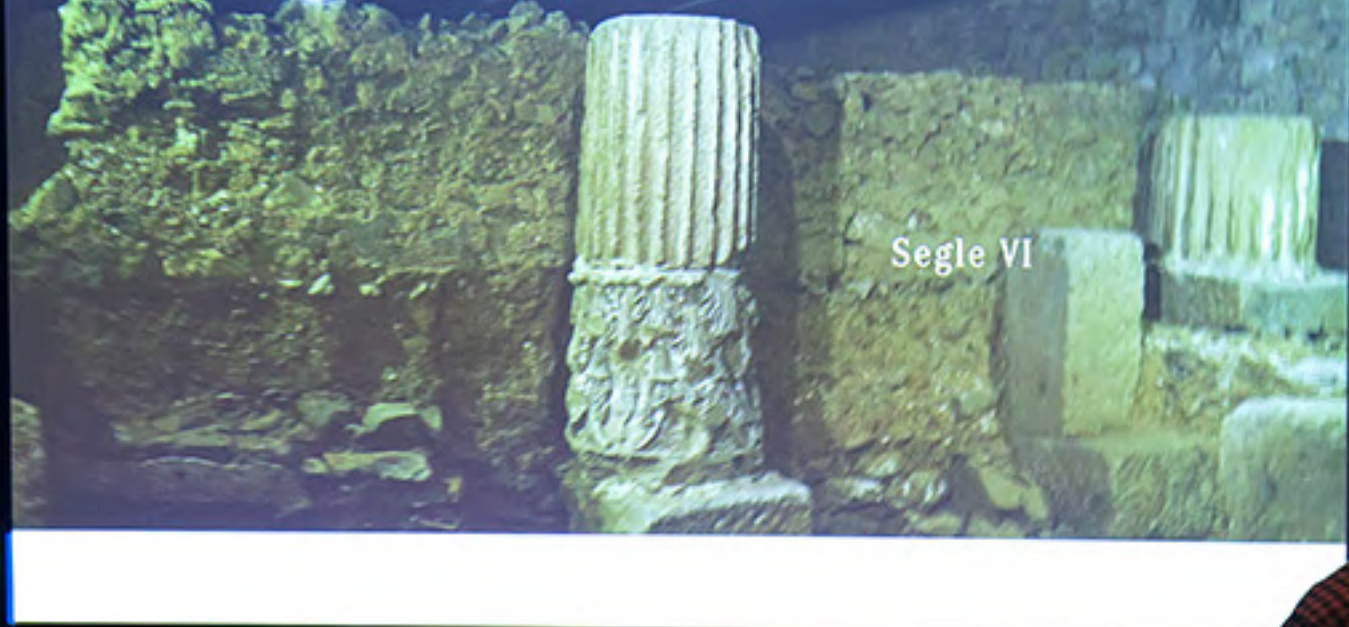
ARQUITECTURES

Documental *Arquitectures de Barcelona. Mirall urbà: set mirades*

Una reflexió introspectiva sobre l'arquitectura de Barcelona en 19 minuts; com si en moments d'incertesa ella mateixa es mirés al mirall i es fes preguntes com aquestes:

1. Quin paper fundacional s'ha atribuït a les columnes del temple romà?
2. Quan es va veure que les formes de la capital gòtica no havien estat com a França?
3. Com encaixaren la ciutat nova de l'Eixample i el Modernisme?
4. Per què el poder polític noucentista va tornar a promoure les formes clàssiques?
5. Què va aportar l'arquitectura racionalista internacional en temps de somnis i malsons?
6. Fins quan l'obra d'Antoni Gaudí no va ser reconeguda en el pla mundial?
7. En què ha contribuït l'arquitectura a transformar la ciutat democràtica?

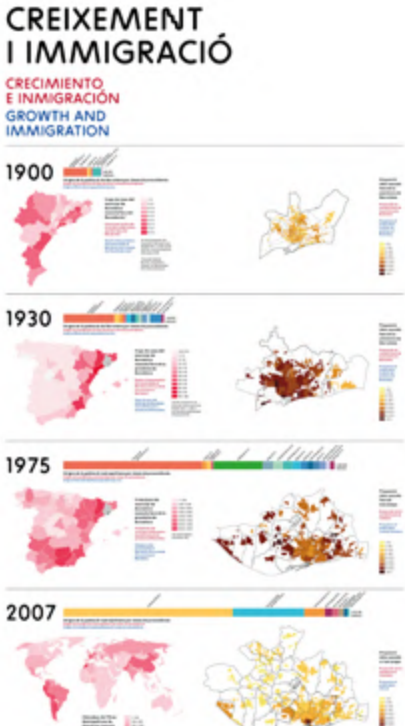
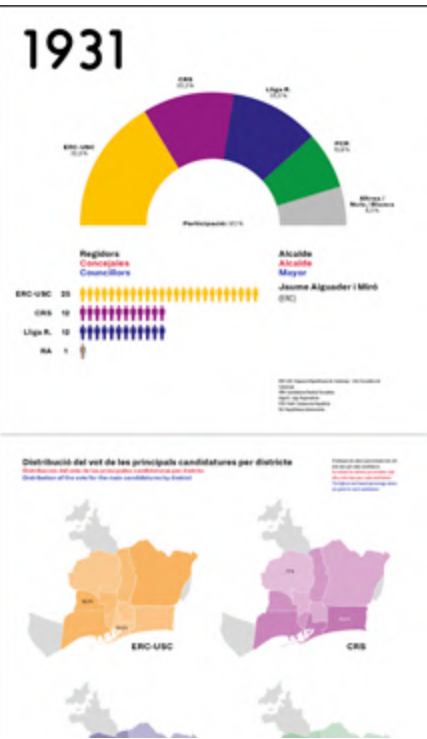

2. L'EXPOSICIÓ

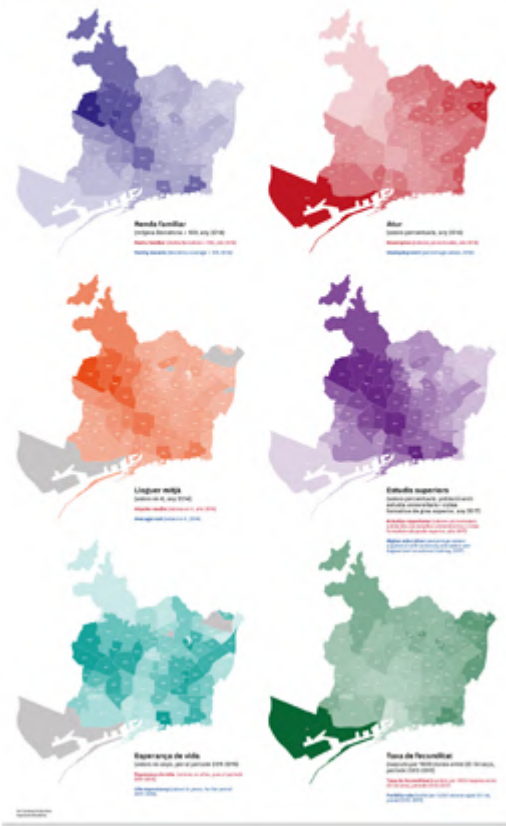
CARTOGRAFIES

El preu del sòl, que repercuteix en el cost de locals i habitatges, varia en funció de l'accessibilitat d'una zona –com més accessible, més cara: per això els més valuosos són els espais cèntrics– i en funció del seu prestigi social: hi ha àrees que, pel sol fet d'acollir residents acomodats, tenen un preu més alt, i d'altres que el tenen més baix per la condició humil dels habitants o per la presència de minories estigmatitzades. Així es zonifiquen els usos urbans i es diversifiquen els barris, amb les diferències econòmiques, socials, culturals i polítiques que mostren els plànols.

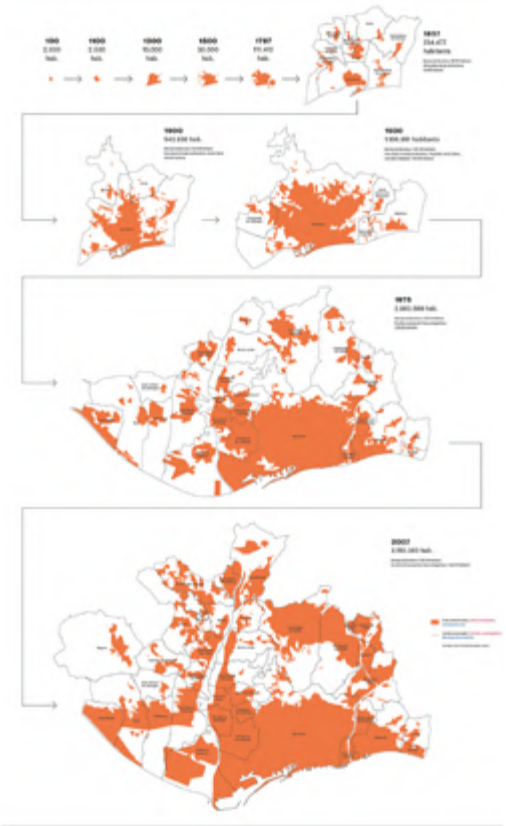
ESTRUCTURA SOCIAL

ESTRUCTURA SOCIAL
SOCIAL STRUCTURE

EXPANSIÓ URBANA

EXPANSIÓ URBANA
URBAN EXPANSION

BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK

2. L'EXPOSICIÓ

PAISATGES

Les topografies socials, econòmiques, polítiques i culturals s'assenten en el plànol de la ciutat, on les vies o carrers —deia Ildefons Cerdà el 1867 a la Teoria general de la urbanització— delimiten els «intervies», o «espais entre vies», amb edificis i àmbits no edificats. Un segle després, l'urbanista nord-americà Kevin Lynch escrivia a *La imatge de la ciutat* que els mapes mentals que elaborem es nodreixen d'una anàlisi quasi inconscient del paisatge urbà en cinc categories: referències o fites, confluències o nodes, eixos o vies, límits o barreres i teixits urbans o barris. Cal afegir-hi el poder de les vistes panoràmiques.

CONFLUÈNCIES Les confluències són nodes que relliguen la ciutat, com la plaça de Sant Jaume al nucli antic, les de Catalunya, d'Espanya i de Francesc Macià a l'Eixample i el seu entorn, i les no poques places noves de la perifèria, com la de la República o la plaça Roja de la Ciutat Meridiana, a Nou Barris. Hi ha teixits urbans amb molts nodes, com Gràcia, Sant Andreu i Sants, que són plens de placetes, i d'altres on aquests nodes són menys formalitzats i els coneixen tan sols els seus usuaris.

CONFLUENCIAS Las confluencias son nodos que enlazan la ciudad, como la plaza de Sant Jaume en el núcleo antiguo, las de Catalunya, España y Francesc Macià en el Eixample y su entorno, y las no pocas nuevas plazas de la periferia, como la de la República o la plaza Roja de la Ciutat Meridiana, en Nou Barris. Hay tejidos urbanos con muchos nodos, como Gràcia, Sant Andreu y Sants, que están llenos de plazaletas, y otros en los que estos nodos están menos formalizados y solo los conocen sus usuarios.

NODES Nodes link the city together, providing confluences, such as Plaça de Sant Jaume in the old centre; Plaça de Catalunya, Plaça d'Espanya and Plaça de Francesc Macià in and around the Eixample, and a good number of new squares on the outskirts, like Plaça de la República and Plaça Roja de la Ciutat Meridiana in Nou Barris. There are urban fabrics with many nodes, such as Gràcia, Sant Andreu and Sants, which are full of little squares, and others where these nodes are less formally represented and are known only to their users.

6
Plaça de Sant Jaume
Fotografia d'Anna
Dowdall, 2019

Plaça de Sant Jaume
Fotografia de Anna
Dowdall, 2019

Plaça de Sant Jaume
Photograph by Anna
Dowdall, 2019

La plaça de Sant Jaume, oberta al segle XIX vora el carrer de la Ciutat i eix del poder des de l'edat mitjana, coincideix gairebé amb el fòrum romà. Situa cara a cara els palaus de la Generalitat i de l'Ajuntament, i és la plaça política per excel·lència.

La plaza de Sant Jaume, abierta en el siglo XIX cerca de la calle de la Ciutat y eje del poder desde la Edad Media, casi coincide con el foro romano. Acara los palacios de la Generalitat y del Ayuntamiento y es la plaza política por excelencia.

Plaça de Sant Jaume, opened up in the 19th century around Carrer de la Ciutat and the focus of power since the Middle Ages, almost coincides with the Roman forum. It sets the headquarters of the Catalan government and the City Hall face to face, making it the ultimate political square.

7
Pla de l'Os o de la Boqueria
Pintura a l'oli sobre cartó
Achille Battistuzzi, 1873

Pla de l'Os o de la Boqueria
Pintura al oleo sobre cartón
Achille Battistuzzi, 1873

Pla de l'Os or Pla de la Boqueria
Oil painting on card
Achille Battistuzzi, 1873

—
MUNBA

El pla de l'Os, a la Rambla, on el carrer de la Boqueria es bifurca entre el d'Hospital i el de Sant Pau, era —i continua essent— un punt neuràlgic del nucli antic. D'aquí va partir la primera línia de tramvia, cap a Gràcia.

El Pla de l'Os, en la Rambla, donde la calle de la Boqueria se bifurca entre las de Hospital y Sant Pau, era —y sigue siendo— un punto neurálgico del núcleo antiguo. De aquí partió la primera línea de tranvía, hacia Gràcia.

The Pla de l'Os, in the Rambla, where Carrer de la Boqueria forks between Carrer d'Hospital and Carrer de Sant Pau was, and still is, a focal point of the old centre. This is where the first tram line began, heading towards Gràcia.

BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK

R
E
F
E
R
È
N
C
I
E
S

L
Í
M
I
T
S

E
I
X
O
S

C
O
N
F
L
U
È
N
C
I
E
S

T
E
I
X
I
T
S

P
A
N
O
R
À
M
I
Q
U
E
S

2. L'EXPOSICIÓ

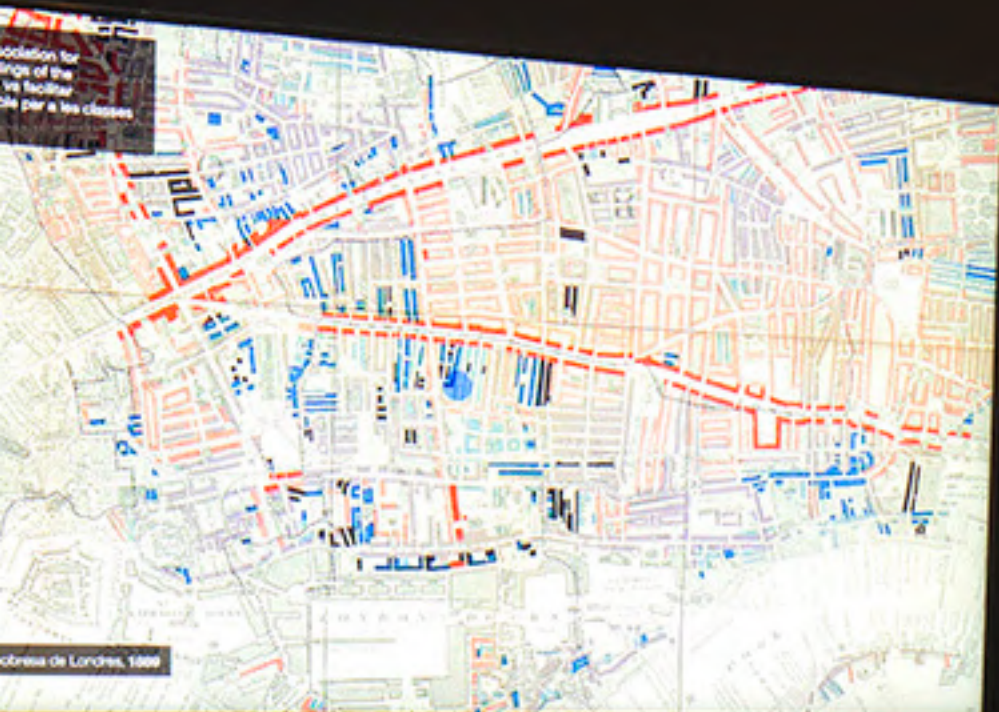
Connectar CIUTATS

Europa i museus en xarxa

Veure i viure una altra ciutat com si fos la pròpia i viceversa, anar per la nostra ciutat com si fóssim visitants: l'emoció de descobrir s'ajunta així amb el coneixement comparatiu. L'art d'acostar-se a les ciutats i als seus habitants pot ajudar a fer el món millor i a construir Europa, la qual té en la seva xarxa urbana un fonament d'identitat compartida i un suport a la democràcia.

En aquest sentit, molts museus de ciutat es troben avui en remodelació, entre ells el MUHBA. Alhora, Barcelona impulsa la *City History Museums and Research Network of Europe*, que el 2013 va proposar la Declaració de Barcelona sobre els museus de ciutat europeus i que ha contribuït a aquesta exposició.

2. L'EXPOSICIÓ

Llegir PATRIMONIS

Desconstrucció de paisatges

La història, amb el propòsit d'explicar com i per què han succeït les coses, transita des del passat cap al present. El patrimoni històric, en canvi, és un conjunt de béns materials i immaterials que es valoren i es reelaboren des del present, com a ecos del passat. La relació entre història i patrimoni, per tant, no és directa. La lectura històrica de qualsevol element patrimonial requereix desconstruir-lo per identificar-ne les capes. A la muralla romana, per exemple, almenys en són tres: la fesomia actual de monument restaurat, la de mur de cases i palaus durant segles, i l'original d'estructura de defensa i prestigi urbà.

La muralla

En el passat, les construccions inútils s'enderrocaven o es reaprofitaven, de tal manera que es generava una estratificació d'usos successius. Quan la muralla del segle I va esdevenir insuficient, fou engolida per l'ampliació del segle III, que defensà Barcelona durant quasi un mil·lenni. I quan a la baixa Edat Mitjana la ciutat es va estendre més enllà, la muralla es va convertir en un mur de les construccions adossades.

La idea de valorar una construcció com a «monument històric» no existia abans del Romanticisme, i encara a principis del segle XX la muralla tan sols tenia dues torres visibles. Avui en són moltes més. La restauració fou incentivada per l'admiració que sentia el Noucentisme pel llegat romà, i la seva valoració patrimonial s'ha basat també en el seu paper a l'hora d'assegurar la continuïtat urbana i de convertir la ciutat en capital.

2. L'EXPOSICIÓ

LA CASA

Quan els enderrocs van deixar a la vista la potència monumental de la muralla romana, es va idear una nova combinació patrimonial en el marc de l'operació «Barri Gòtic», amb el trasllat de la Casa Padellàs, que estava afectada per l'obertura de la via Laietana. Els treballs es van iniciar el 1931, girant l'orientació de la casa per vincular-la amb la muralla, la plaça del Rei i el Palau Reial Major. L'excavació de les restes de Barcino va completar l'obra. Tot plegat va propiciar que s'hi ubiqués el Museu d'Història de la Ciutat, a partir del 1943.

LA VIA I LA PLAÇA

L'obertura de la via Laietana a partir del 1908 va comportar, com en el centre històric de moltes altres ciutats europees, el desnonament de nombroses famílies i la desaparició d'edificis notables. La recuperació d'elements d'aquests edificis suscità la idea d'intensificar el caràcter medieval del barri de la catedral, contigu a la nova avinguda: es tractava, deia Ramon Rucabado el 1911, de fer-ne un «Barri gòtic». L'eix de negocis que impulsava la Lliga Regionalista d'acord amb la seva visió urbanística aconseguia ara la legitimació de les elits burgeses com a hereves de la gran història de la capital.

La proposta de patrimonialització historicista més complexa fou la que es va dur a terme a la plaça de Ramon Berenguer el Gran, vora la qual Francesc Cambó, prohom de la Lliga i impulsor de l'obertura de la via Laietana, va fer construir l'edifici amb la seva residència enjardinada als pisos superiors.

2. L'EXPOSICIÓ

EL RELLOTGE

Com els edificis, els objectes també són patrimonialitzats des del present: l'anomenat «gran rellotge de Barcelona» ha passat per moltes vicissituds fins a tenir casa estable al museu de la ciutat, com a peça d'alta tecnologia i prestigi del seu temps que expressa la puixança del Consell de Cent.

La vida a Barcelona es regia pel ritme de rellotges mecànics des del 1396. Llavors feia pocs anys que aquests enginyers sonaven a les ciutats d'Europa: el primer fou el de París el 1362. El rellotge dels Flamencs —pel lloc d'origen dels seus creadors— fou el sisè de Barcelona. L'encairgaren els consellers de la ciutat el 1575, fa 4,4 metres d'alçada, pesa més de 5 tones i va estar en funcionament fins al 1864.

Quan la remodelació de la Casa Padellàs s'hagi enllestit, el rellotge s'ubicarà ben a la vista al pati com a símbol del museu i metàfora dels ritmes de la vida quotidiana, de la memòria i de la història.

3. EL PROJECTE

LES DEU BASES PROGRAMÀTIQUES

Museu

Barcelona flashback proposa testimonis, relats, metròpoli i ciutadania en perspectiva històrica i multiescalar: dels barris a la xarxa urbana europea i als vincles globals. És un projecte de la nova museologia urbana en experimentació al Muhba.

Laboratori

L'exposició assaja nous formats per a la Casa de la Història de Barcelona, futur espai nucleador de la xarxa d'espais del MUHBA, a partir del procés de participació ciutadana iniciat el 2017.

Col·lecció

Mostra "cent peces" de la col·lecció MUHBA poc conegudes, com a testimonis de la trajectòria històrica de la ciutat, i aspira a incentivar les donacions de nous testimonis.

Identitat

Aporta idees per a la construcció d'identitats urbanes pràctiques i compartibles, en un format fàcilment replicable en altres ciutats del món: un tema crucial al segle XXI.

Meeting point

És un *meeting point* d'habitants i visitants –tots, ciutadans– amb Barcelona i la seva història en 1 hora, punt de partida per veure els altres espais del museu.

Itineraris

Ajuda a saber-se perdre sense perdre's, és un entrenament per a l'art d'itinerar: el curiós o *flâneur* de Walter Benjamin ha de poder ser de qualsevol origen i condició.

Turisme

L'exposició és un mètode ràpid de lectura urbana en clau històrica amb una nova manera de circular i apropiar-se de la ciutat d'interès tant per a visitants com per a habitants. És una aposta dirigida al sector turístic, en cerca d'alternatives.

Barris

Es tracta d'una cura contra el centralisme urbà, una introducció per visitar altres espais patrimonials del Museu en el seu context social, del centre a la perifèria i viceversa, i els barris al seu entorn: *slow tourism!*

Metròpolis

La mostra és un kit de coneixement urbà per emportar i per exportar, com a prototip d'una metodologia aplicable per veure i viure qualsevol altra gran ciutat de qualsevol continent, com a "kit mínim de coneixement i consciència urbana".

Participació

És una primera versió d'un projecte de síntesi històrica de Barcelona molt més ampli, sigueu-ne part amb propostes d'idees i de documents i objectes per a la futura Casa de la Història, quan s'hagin fet les obres de reforma de la Casa Padellàs.

MUSEU XARXA

El Museu d'Història va néixer el 1943 de la mà d'Augustí Duran i Saperó, com a sincret entre el Pavelló de Barcelona a l'Exposició de 1929 i el conjunt patrimonial de la plaça del Rei, refeta arran de l'obertura de la vila Llatina amb el trasllat de la Casa Padellàs. L'excavació del subòtil i la redescoberta del Tivoli durant la guerra. Aviat el Museu va incorporar nous espais patrimonials, com la plaça Vila de Madrid i Vila Joana. Aquest procés va prendre velocitat davant la decada de 1990, com a molts altres museus de ciutat europees.

El Museu d'Història de Barcelona (MHBa) és avui un museu xarxa, polifètric, concebut com a "museu amb les sales distribuïdes per la ciutat". El propòsit de tenir mètodes creatius entre espais patrimonials de dimensions variades, relacionats entre ells amb un nodi a la seu fundacional del museu, en una visió multiescalar de la ciutat, que incorporei els barris i se situés en el món.

En la xarxa d'espais conflueixen els llocs del poder i les èssis —temple d'August, Palau Reial Major, Park Güell—, els testimonis de la vida antiga i medieval, la ciutat de les minories amb el call jueu, l'urbà tensada al límit per la guerra civil i la postguerra —refugi, bateria antiaèria, barraquisme— i la metrópoli contemporània vista des de la perifèria, amb el contrapunt dels relats literaris a Vila Joana. Actualment s'estudia la possibilitat que la Casa Ametller estigui associada al MHBa com a espai d'explicació de l'Exemple i el modernisme.

La Casa Padellàs, nucli vertebrador, s'idea com a "casa comuna de la història urbana": museu, àgora, museu escola, exposició interrogativa de la ciutat i centre de recerca i debat.

12 CENTRE DE COL·LECCIONS

El Centre de Col·leccions del MHBa, situat a la Zona Franca des d'ara s'ubirava del segon pis, inclou l'Espai d'Exposició i els espais de recerca del museu.

És un centre d'alta qualitat, dissenyat per a la recerca i la docència, amb un espai de treball i un espai de presentació que permeten un paper rellevant com a nucleus cultural dels delphes del Centre de la Zona Franca de Barcelona.

OBJECTES I REPRESENTACIONS
OBJETOS Y REPRESENTACIONES
OBJECTS AND REPRESENTATIONS

10 REFUGI 307

La defensa ciutadana de Barcelona. Quatre sales amb les últimes dades dels refugis antiaeris construïts sota terra durant la guerra civil.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

AUTODEFENSA I PROTECCIÓ
AUTODEFENSA Y PROTECCIÓN
DEFENCE AND PROTECTION

4 VILA JOANA

Vila Joana és la darrera casa que es va construir a Barcelona. Aquesta casa de la ciutat de Barcelona, amb les sales de Museu d'Història de Barcelona de la ciutat i l'edifici de recerca i debat que s'hi realitzen.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

BARCELONA I ELS RELATS LITERARIS
BARCELONA Y LOS RELATOS LITERARIOS
BARCELONA AND THE LITERARY NARRATIVES

3 EL CALL

El Call jueu de Barcelona. Quatre sales amb les últimes dades dels refugis antiaeris construïts sota terra durant la guerra civil.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

MINORIES
MINORIAS
MINORITIES

4

Vila Joana és la darrera casa que es va construir a Barcelona. Aquesta casa de la ciutat de Barcelona, amb les sales de Museu d'Història de Barcelona de la ciutat i l'edifici de recerca i debat que s'hi realitzen.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

BARCELONA I ELS RELATS LITERARIS
BARCELONA Y LOS RELATOS LITERARIOS
BARCELONA AND THE LITERARY NARRATIVES

10

PORTA DE MAR, DOMUS AVINYÓ, DOMUS SANT HONORAT I VIA SEPULCRAL ROMANA

El Museu d'Història de Barcelona, amb les sales de Museu d'Història de Barcelona de la ciutat i l'edifici de recerca i debat que s'hi realitzen.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

CIUTAT ANTIGA
CIUDAD ANTIGUA
ANCIENT CITY

5

PARK GÜELL. Quatre sales amb les últimes dades dels refugis antiaeris construïts sota terra durant la guerra civil.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

CAPITAL EUROPEA
CAPITAL EUROPEA
EUROPEAN CAPITAL

0

CASA PADELLÀS. Quatre sales amb les últimes dades dels refugis antiaeris construïts sota terra durant la guerra civil.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

INTERROGAR BARCELONA
INTERROGAR BARCELONA
EXPLORING BARCELONA

11 TURÓ DE LA ROVERA

Turó de la Rovera és la darrera casa que es va construir a Barcelona. Aquesta casa de la ciutat de Barcelona, amb les sales de Museu d'Història de Barcelona de la ciutat i l'edifici de recerca i debat que s'hi realitzen.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

GUERRA I POSTGUERRA
GUERRA Y POSTGUERRA
WAR AND POSTWAR

7 CASA DE L'AIGUA

Casa de l'Aigua és la darrera casa que es va construir a Barcelona. Aquesta casa de la ciutat de Barcelona, amb les sales de Museu d'Història de Barcelona de la ciutat i l'edifici de recerca i debat que s'hi realitzen.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

MEDI AMBIENT, AIGUA I PROVEÏMENTS
MEDIO AMBIENTE, AGUA Y ABASTECIMIENTOS
ENVIRONMENT, WATER AND SUPPLIES

6 FABRA I COATS

Fabra i Coats és la darrera casa que es va construir a Barcelona. Aquesta casa de la ciutat de Barcelona, amb les sales de Museu d'Història de Barcelona de la ciutat i l'edifici de recerca i debat que s'hi realitzen.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

TREBALL I CIUTAT
TRABAJO Y CIUDAD
WORK AND THE CITY

9 DON PASTOR

Don Pastor és la darrera casa que es va construir a Barcelona. Aquesta casa de la ciutat de Barcelona, amb les sales de Museu d'Història de Barcelona de la ciutat i l'edifici de recerca i debat que s'hi realitzen.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

HABITATGE
VIVIENDA
HOUSING

8 OLIVA ARTÉS

Oliva Artés és la darrera casa que es va construir a Barcelona. Aquesta casa de la ciutat de Barcelona, amb les sales de Museu d'Història de Barcelona de la ciutat i l'edifici de recerca i debat que s'hi realitzen.

Excavacions arqueològiques a l'entorn de Santa Margarita i el Centre de Recerca Històrica del Palau Güel.

METRÒPOLI
METRÓPOLIS
METROPOLIS

MHBa

MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

Un museu amb les sales per tota la ciutat

Un museo con salas por toda la ciudad

A museum with rooms all over the city

A partir del procés de participació ciutadana iniciat el 2017, amb els «plafons grocs» d'aquesta sala com a punt de partida, s'ha consolidat el projecte de la Casa Padellàs concebuda com a Casa de la Història de Barcelona. El Museu ha de poder ser alhora equipament d'excel·lència i de proximitat, de ciutat i de barri; un equipament estratègic per teixir, a múltiples escales, el mapa cultural i social de Barcelona.

Ciutat endins, ciutat enfora, el model de museu xarxa de polaritats connectades crea un relat coral entre espais patrimonials que interactuen com a nodes entrelaçats i un node connector a la Casa Padellàs.

3. EL PROJECTE

UN PROJECTE EN MOLTS FORMATS

CONEIXEMENT. La programació del CRED (Centre de Recerca i Debat del Museu) es vincula molt directament amb els interrogants sobre Barcelona que planteja l'exposició i, com és habitual, incorporarà les propostes ciutadanes que encaixin amb el programa. Proposta de noves guies d'història urbana amb participació de centres acadèmics i d'estudis locals.

PATRIMONIALITZACIÓ. Amb l'impuls a la Col·lecció d'Història Contemporània de Barcelona, a través del web del Museu per rebre propostes de donació de documents i objectes, aquest és un aspecte fonamental de tot el projecte com a laboratori per a la futura Barcelona flashback 2.0 a la Casa Padellàs reformada, amb una superfície quatre vegades més gran.

MUSEU ÀGORA, punt de trobada ciutadà per a propostes i projectes, com ja fa el museu habitualment, però des d'ara amb un format regular de "café museu" els primers divendres de mes, de 17 a 19 hores": mercat d'idees i d'intercanvi de propostes.

TURISME ALTERNATIU, propostes d'orientació tant per a majoristes com per a visitants individuals, a partir de les reflexions del Muhba, en relació amb altres museus de ciutat del món, sobre modalitats compartides de turisme alternatiu.

MUSEU ESCOLA, amb propostes de síntesi entre matèries, previ acord amb les escoles. Espai d'aprenentatge servei, amb els nois i noies que a la Nit dels Museus i altres dies assenyalats explicaran *Barcelona flashback* als visitants. També es comença a preparar l'espai Muhba infants amb jocs de ciutat.

EXPOSICIÓ SÍNTESI, amb l'assaig de nous formats entrellaçats amb l'exposició oberta a la primera planta de la Casa Padellàs, en diàleg amb la ciutadania i amb el turisme, en pro de formes alternatives i multimèdia de veure i viure Barcelona.

3. EL PROJECTE

EL MARC INTERNACIONAL DEL PROJECTE

Barcelona flashback és un projecte experimental, per avançar en la **configuració de la Casa Padellàs com a Casa de la Història de Barcelona**, node vertebrador del Muhba com a museu xarxa amb les sales per la ciutat. El projecte és la continuació del procés de participació ciutana iniciat a l'abril de 2017, amb assistència de la màxima autoritat de l'ICOM per als museus de ciutat, Joanna Sousa Monteiro, presidenta del CAMOC.

Barcelona flaschback ara en versió 1.0 ha de permetre experimentar per al disseny final de *Barcelona flashback* versió 2.0, amb una superfície quatre vegades més gran, i, a més, amb una especial atenció als nens i que mira tant de millorar les visites tradicionals com de modificar el turisme de masses, amb noves mirades urbanes.

És, així mateix, un **projecte per treure a la llum els fons de les col·leccions del Museu poc coneguts** i per ampliar-los amb la contribució de la ciutadania, en la línia del que fou el *Projecte Laboratori Muhba. Col·leccionem la Ciutat de 2011*.

I és una proposta per **avançar cap a una nova museologia urbana**, com en el replà de les institucions internacionals proposa el Muhba des de fa uns anys: el museu de la ciutat, concebut com a museu dels ciutadans, que explica la trajectòria de la ciutat en clau històrica, i que per aquest motiu requereix impulsar tant la recerca en història urbana com la compilació i creació de patrimonis, dels objectes als edificis i paisatges, i la renovació dels formats de treball públic del Museu, lluny de la idea que les exposicions han de ser sempre el format rei.

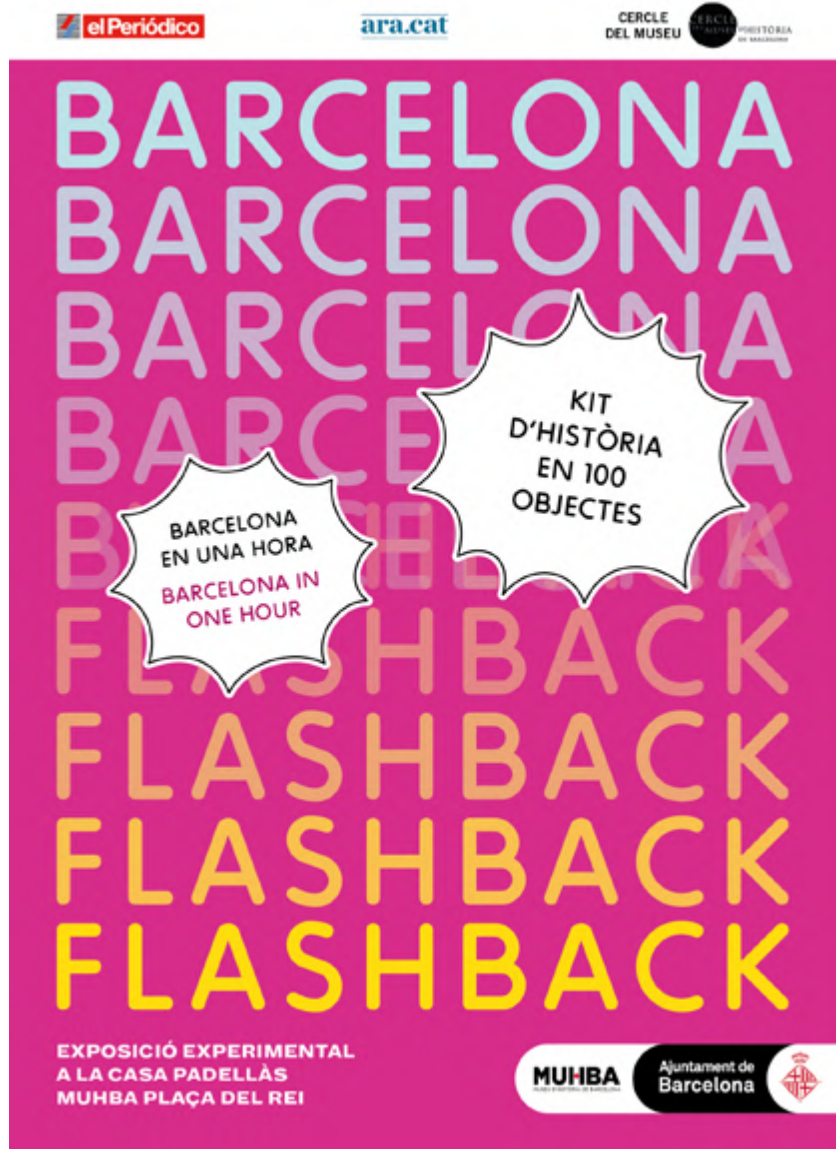
El Museu d'Història de Barcelona va crear i lidera la *City History Museums and Research Network of Europe* (xarxa CITYHIS), constituïda en 2010 i que en 2013 va fer pública la **Declaració de Barcelona de museus de ciutat europeus**. La xarxa, que es reuneix regularment a Barcelona, aplega museus de ciutat i centres acadèmics d'història urbana.

Entre els temes per perfilar hi ha aquestes propostes de síntesi, entre les quals s'insereix *Barcelona flashback*, com la de l'Amsterdam Museum, intitulada *Amsterdam DNA*, o l'Stdtmuseum Berlin, amb l'exposició *Berlin Zeit*. L'especificitat del projecte barceloní és l'èmfasi no tant en el resultat de la síntesi, una visió de Barcelona, com en el mètode per tal que cada visitant pugui constuir-se-la per ell mateix.

La **xarxa CITYHIST** es reunirà a Barcelona del 9 al 12 d'octubre, i tindrà com a primer acte l'obertura de l'exposició, en la qual alguns dels seus membres han participat. En l'interactiu comparatiu de les ciutats europees que forma part de *Barcelona flashback* han col·laborat els museus de les ciutats de Frankfurt, Lisboa i Londres i la Universitat Roma Tre.

***Barcelona flashback* no és, en suma, una exposició, sinó un projecte multiformats que inclou una exposició, i una proposta de laboratori que s'insereix al nucli de les recerques del MUHBA per definir el "kit mínim" de coneixement històric i consciència urbana que pugui fer dels museus de ciutat focus de pensament crític en la construcció democràtica de la ciutadania europea i en el diàleg global.**

BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK

4. INFO PRÁCTICA

BARCELONA FLASHBACK KIT D'HISTÒRIA EN 100 OBJECTES

A PARTIR DEL 10 D'OCTUBRE

MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA
C/ BAIXADA DE LA LLIBRETERIA 7. 08002 BARCELONA

Visites comentades a l'exposició:

Diumenges 24 de novembre i 1 de desembre. A partir del mes de gener de 2020 cada 4rt diumenge de mes, a les 11:30 h. Preu: 5 €.

Itineraris:

Barcino/Bcn:

Un viatge d'anada i tornada entre Barcino i Barcelona que permet situar el pòsit deixat pe la ciutadania romana i l'impacte de convertir les seves restes en monuments. El recorregut comença a la la Via Sepulcral Romana, i a passa pel Temple d'August, la porta decumana, un tram de muralla i el subsòl de la plaça del Rei. 24/11/2019 i 19/1/2020 d'11.30 a 13.30 h. 8 €

La Barcelona gòtica, una ciutat en transformació:

Itinerari que explica la febrer constructiva que transformà la ciutat entre 1291 i 1348. 30/11/2019, de 10.30 a 13.30. 8 €

La formació d'una capital. La ciutat medieval:

Itinerari que parteix del Palau Reial major per endinsar-se en el sector de Santa Maria del Mar. S'hi expica la configuració espacial i social de la ciutat medieval. 14/12/2019, de 10.30 a 12.30 h. 8 €

Cristianisme, visigots i poder:

Visita comentada a l'exposició i les restes arqueològiques del palaui l'aula episcopal, el baptisteri i l'església de planat de creu grega. 11/1/2020, de 10.30 a 12 h. 7,50 €

BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK

4. INFO PRÀCTICA

L'obertura de la Via Laietana i la creació del barri gòtic:

Itinerari que mostra quina era la percepció que es tenia del patrimoni cultural a començament del segle XX i els debats que hi va haver a l'hora de donar forma a la nova avinguda i monumentalitzar el centre històric amb motiu de la seva obertura. 15/12/2019, d'11.30 a 14 h. 8,50 €

La defensa activa i passiva de la ciutat. El Refugi 307 i les bateries del Turó de la Rovira:

Itinerari que connecta dos espais patrimonials decisius per entendre els plans de defensa activa i passiva de Barcelona durant la Guerra Civil. La resposta de la població, les institucions municipals i els caps militars de l'exèrcit republicà per fer front al terror aeri que va atemorir la ciutat amb gairebé dos-cents bombardeigs. 30/11/2019, de 10 a 13.30 h. 8,50 €

La Guerra Civil a Barcelona. Revolució i bombardeigs:

Itinerari des del MUHBA Plaça del Rei fins al Refugi 307 del Poble-sec, que situa el context de la II República, el cop d'estat, els enfrontaments, l'actuació de les autoritats militars i civils i la participació ciutadana. Inclou la visita al Refugi 307. 21/12/2019 de 10.15 a 13.15 h. 8,50 €

Activitats familiars i escolars:

Consulteu el web per les visites i itineraris familiars que programarem a partir del mes de març i per les visites i tallers adaptats pel diferents nivells escolars, que es poden demanar a partir del mes de gener del 2020.

A **partir de gener** també trobareu al web visites que aprofundiran en determinats aspectes: la música, la literatura, la ràdio, el cinema, les arts i els artistes a Barcelona, així com itineraris que us portaran a conèixer de la mà del MUHBA i dels seus habitants, els diferents barris de Barcelona.

Per a visitar el del Bon Pastor, de la mà del Centre Ignasi Iglesias, i amb la col·laboració de la Biblioteca, el dissabte 30 de novembre o el 25 de gener de 2020, ja us hi podeu apuntar al web del MUHBA. Per a visitar els Barris del Besòs i el front litoral, amb Joan Roca i Albert i les entitats, el dissabte 11 de gener de 2020, inscripció al web del MUHBA.

En preparació, noves edicions d'itineraris i trekkings urbans per l'Eix Pere IV; Park Güell, Gràcia i Barcelona; i Zona Franca.

5. CRÈDITS

Organització i producció: MUHBA-Museu d'Història de Barcelona, Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona

Comissariat i direcció: Joan Roca i Albert

Coordinació general: Mónica Martínez Bajo (Viureart)

Museografia i disseny gràfic: Andrea Manenti

Recerca i documentació: Cristina Bobillo Garcia

Selecció d'objectes i documents: Cristina Bobillo i Núria Miró

Propostes de peces de la col·lecció i arxiu arqueològic: Daniel Alcubierre, Josep Bracons, Núria Miró i Emili Revilla

Fotografia d'objectes: Pep Parer i Jordi Puig

Il·lustracions i cartografia: Andrea Manenti

Retrats de paisatges: Anna Oswaldo Cruz

Cronologia històrica del museu: Cristina Bobillo

Assessorament i revisió general: Daniel Alcubierre, Mònica Blasco, Josep Bracons, Núria Miró, Elena Pérez Rubiales, Ramon Pujades, Emili Revilla, Edgar Straehle, Xavier Tarraubella

Conservació preventiva i restauració: Lúdia Font (coordinació), Anna Lázaro i Carla Puerto

Restauracions: Lourdes López (ECRA) i Rosa Marina Ruiz

Gestió d'imatges i documents: Sergi Benajas, Jaime Irigoyen, Sònia Martínez Pocurull, Photoaisa

Coordinació lingüística: Esther Tallada

Revisió de textos en català: Esther Tallada, Jaume Capsada

Traduccions al castellà: Mercè Bolló, Esther Tallada

Traduccions a l'anglès: Simon Berrill, Anselm Pagès

Producció museogràfica i muntatge: GROU exposicions i museografia

Cal·ligrafia mural: Daniel Esteve Carbonell

Il·luminació: Antonio Sáinz Martín

Transport i instal·lació d'obres: Artpercent

Emmarcat: Acutangle

Assegurances: Confide i Marsh Public Entities

Prestadors d'obres: AHCB-Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona; Arxiu Històric Fundació Cipriano García. CCOO de Catalunya; Consorci de la Zona Franca de Barcelona; CRAI Biblioteca del Pavelló de la República; Fons Històric. Fundació Endesa; Fundació Barcelona Olímpica; MAC-Museu d'Arqueologia de Barcelona; MhiC-Museu de la Història de la Immigració de Catalunya; MNAC-Museu Nacional d'Art de Catalunya

AUDIOVISUALS I INTERACTIUS

Batecs de Barcelona

Ideació, guió i documentació: Andrea Manenti i Mónica Martínez Bajo

Muntatge audiovisual: Brutal Media

Geopolítiques de Barcelona

Ideació: Joan Roca i Albert

Guió, cartografia i realització: Andrea Manenti

Documentació: Daniel Alcubierre, Daniel Duran i Duelt, Jordi Martí-Henneberg, Ramon Pujades i Àlex Sánchez Suárez

Carta Històrica de Barcelona

Coordinació: Ramon Pujades

Guió i documentació: MUHBA-Comitè Científic de la Carta Històrica, Oriol Hostench i Pablo Martínez

Realització i postproducció: 300.000 km/s

5. CRÈDITS

La Barcelona del nou-cents: Adolf Mas

Selecció fotogràfica: Blanca Giribet

Coordinació: Mònica Blasco i Iris García

Muntatge audiovisual: Principal 2 Films

Producció: MUHBA i Fundació Institut Amatller-Arxiu Mas, 2015

Perifèries urbanes, on la ciutat perdía el nom. Barcelona 1947-1985

Grup de treball: Marta Delclòs (comissariat); Joan Roca i Albert (ideació); Carmen Cazalla i Carme García Soler (coordinació); Xavier Antich (assessorament)

Muntatge audiovisual: M i M (disseny) i Ernest Perera (muntatge)

Producció: MUHBA, 2013

Arquitectures de Barcelona. Mirall urbà, set mirades

Ideació i guió: Ramon Graus Rovira i Carme Puche Moré

Direcció: Carme Puche

Producció: Estudipuche

Europa inter urbes (prototipus 1.0)

Ideació: MUHBA

Concepte i estructura: Cristina Bobillo García, Ketí Lelo, Joan Roca i Albert, Giuseppe Stemperini, Carlo Maria Travaglini

Coordinació: Cristina Bobillo García

Edició: Edgar Straehle Porras

Guió i documentació de Barcelona: Cristina Bobillo, Anselm Pagès i Edgar Straehle; Frankfurt: Frank Berger, Historisches Museum Frankfurt; Lisboa: Mário Nascimento i Joana Sousa Monteiro, Museu de Lisboa; Londres: Anselm Pagès i Cristina Bobillo; Roma: Mihaela Ilie i Carlo Maria Travaglini, Università Roma Tre-DECA-LEMPAC. Suport: Daniel Alcubierre, Sílvia Blesa, Joan Roca i Albert i Anna Teixidor Ribas

Revisió i traduccions: Edgar Straehle Porras i Anselm Pagès

Producció: Wasabi Produccions

PROGRAMACIÓ I GESTIÓ

Coordinació de la programació: Mònica Blasco i Teresa Macià

Educació: Teresa Macià, Emma Fernández, Meritxell Graus

Programació Centre de Recerca i Debat: Elisenda Curià (Imago) i Equip MUHBA

Comunicació multimèdia: Edgar Straehle (coordinació), Daniel Alcubierre, Carles Mela, Elena Pérez

Barcelona flashback virtual: Daniel Alcubierre

Visites i itineraris: Equip Fragment, Equip MUHBA

Atenció al públic: Carles Mela i Equip Acciona

Difusió: Eulàlia Cartró

Gestió de suport: Sergi Benajas, Eulàlia Cartró, Sònia Martínez Pocurull, Monica Mosteirín, Montserrat Valero

Referent tècnic del projecte: Marta Iglesias

Administració: Andreu Puig, Elena Rivali, Pepe Sánchez, Teresa Soldino

Promoció: Aurora de la Rosa

Manteniment: Carlos Fumanal, M. José Arnal i Equip CPI Integrated services

Neteja: Equip Ndavant

Seguretat: Senén Vallès i Equip Grupo Control

Equip MUHBA: Daniel Alcubierre, M. José Arnal, Sergi Benajas, Mònica Blasco, Josep Bracons, Jaume Capsada, Eulàlia Cartró, Carmen Cazalla, Lúcia Font, Carlos Fumanal, Marta Iglesias, Jaime Irigoyen, Anna Lázaro, Teresa Macià, Sònia Martínez, Carles Mela, Núria Miró, Mònica Mosteirín, Elena Pérez, Carla Puerto, Andreu Puig, Ramon Pujades, Emili Revilla, Elena Rivali, Joan Roca, Aurora de la Rosa, José Manuel Sánchez, Teresa Soldino, Xavier Tarraubella, Montserrat Valero, Senén Vallès, Edgar Straehle, Dolors Xufré

5. CRÈDITS

Agraïments: Joaquim Agulló, Ferran Amat, Amics de la Fabra i Coats, Elisabet Badia, Anna Bernal, Lua Carterón, City History Museums and Research Network of Europe, Sergi Cubillo, Marc Cuixart Goday, Albert Estrada, Josep Ramon Gómez, Fundació Institut Amatller, Institut Municipal de Parcs i Jardins, Maria Lack Rubio, Jordi Martí-Henneberg, Patricia Martín, Ramon Masvidal, Miguel Moncho, Família Morales-Velasco, Carlos Ortega, Anselm Pagès, Josep Piqué, Jordi Ramos, Eduard Riu-Barrera, Montserrat Rivero, Gina Serret, Joan Antoni Solans (†), Anna Teixidor Ribas i Pilar Villuendas

IMATGES

Batecs de Barcelona: Arxiu fotogràfic de Barcelona, Arxiu Nacional de Catalunya, Arxiu Municipal del Districte de Gràcia, Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc, Amics de la Fabra i Coats

Geopolítiques de Barcelona: HGIS Group (Historical GIS of Europe, Universitat de Lleida)

La Barcelona del nou-cents. Adolf Mas: Fundació Institut Amatller d'Art Hispànic. Arxiu Mas

Perifèries urbanes, on la ciutat perdia el nom. Barcelona 1947-1985: Aquest projecte ha estat possible per la generositat i el suport directe dels fotògrafs i arxius següents: Arxiu Custodia Moreno; Arxiu fotogràfic de Barcelona, fons Jacques Léonard, Marta Povo i Pérez de Rozas; Arxiu Francesca Vintró; Arxiu Històric del COAC, fons Francesc Català Roca i Oriol Maspons; Arxiu Històric de Roquetes-Nou Barris, donacions de Ginés Cuesta i Kim Manresa; Arxiu Humberto Rivas; Arxiu J.M. Huertas Clavería; Juli Azcunce; Pilar Aymerich; Col·lecció MACBA, fons Xavier Miserachs; Col·lecció Pep Cunties; Pepe Encinas; Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona; i Manolo Laguillo

Arquitectures de Barcelona. Mirall urbà, set mirades: Archivo General de la Administración, Arxiu de la Diputació de Barcelona, Arxiu fotogràfic de Barcelona, Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya, Arxiu fotogràfic Ramon Manent, Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Arxiu Nacional de Catalunya, Biblioteca Nacional de Catalunya, Fons Francesc Català Roca de l'Arxiu fotogràfic del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Institut Amatller d'Art Hispànic, Museu d'Història de Barcelona, Photo SCALA Archives, Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona

Paisatges: Col·lecció MUHBA i fotografies d'Anna Oswald Cruz

5. CRÈDITS

Europa inter urbes: Ajuntament de Barcelona, Archivio CROMA Università Roma Tre, Archivio Fotografico del Gabinetto del Sindaco di Roma, Archivio Storico Acea, Archivio Storico Capitolino, Archivio Storico Fotografico, Archivio Storico Peroni, Arquivo Municipal de Lisboa, Arxiu del Col·legi d'arquitectes de Catalunya, Arxiu Família Solans, Arxiu Fotogràfic de Barcelona, Arxiu Fotogràfic de la Casa Jorba, Arxiu Històric de la ciutat de Barcelona, Arxiu Històric de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona, Arxiu Municipal del districte d'Horta-Guinardó, Arxiu Municipal del districte de Sants, Arxiu Nacional de Catalunya, BCNROC (Repositori Obert de Coneixement de l'Ajuntament de Barcelona), Biblioteca General. Centre de Documentació de l'Ajuntament de Barcelona, Biblioteca de Arte - Fundação Calouste Gulbenkian, Biblioteca Nacional de Catalunya, Biblioteca Nazionale Centrale di Roma, Câmara Municipal de Lisboa, Centro de Documentação e Informação da APL, CGR Spa, Comunità di Sant'Egidio, David Rumsey Historical Map Collection, Patrick Faigenbaum, Fondazione Primoli, Fundação Mário Soares, Fundació Cipriano García-CCOO, Gabinete de Estudos Olisiponenses, Google Maps, Grenville Collins Postcard Collection, Haeckel Archiv, Historic England Archive, Historic England Collection, Historisches Museum Frankfurt, Imagno, Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, Istituto Centrale per il Catalogo e la Documentazione, Istituto Nazionale per la Grafica, La Vanguardia, Magazine ABC Settimanale politica e attualità, Magazine Illustrazione Italiana, Magazine La Tribuna, Mary Evans, Media Drum Images, Metropolitan Police Authority, Museo di Roma, Museu d'Arts Escèniques, Museu de Lisboa, Patrick Faigenbaum, Peter Higginbotham Collection, Pharcide, Photoaisa, Società per Azioni Rilevamenti Aerofotogrammetrici, Sovrintendenza BBCC Comune di Roma, Stato Maggiore Aeronautica, Süddeutsche Zeitung Photo, Ufficio Programmazione e Progettazione del Comune di Roma, Ufficio Storico dell'Aeronautica Militare, Ullstein Bild, Wikimedia Commons

La Casa Padellàs. Imatges d'un edifici viatger: Ramon Alabern, Obra pintoresca en láminas; Arxiu Fotogràfic de Barcelona; Centre de Documentació de l'Orfeó Català; Diputació Provincial de Barcelona; Institut d'Estudis Catalans i Museu d'Història de Barcelona

BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK BARCELONA FLASHBACK

6. CONTACTE I MATERIALS DE PREMSA

Imatges per a premsa disponibles a l'enllaç:

<https://tinyurl.com/barcelona-flashback>

MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MÒNICA MOSTEIRIN

MMOSTEIRIN@BCN.CAT

T +34 932 562 124

LA COSTA COMUNICACIÓ

SANDRA COSTA

SANDRA@LACOSTA.CAT

T +34 933 103 888

M +34 670 236 496